

DOSAR NR.4787/2/2015
(2857/2015)

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA A II A PENALĂ
ÎNCHIERE

Ședința din camera de consiliu de la 03.11.2015

PREȘEDINTE - L.C.N.

JUDECĂTOR - D. L.

GREFIER - S. N.

*** * * * ***

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă ÎCCJ - DIICOT – a fost reprezentat de procuror C. C.

Pe rol se află soluționarea contestației în anulare formulate de petenta G.L. SRL împotriva deciziei penale nr.862/A/08.06.2015 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a II-a Penală, în dosarul nr.28726./3/2006.

La apelul nominal făcut în ședință din camera de consiliu se prezintă contestatoarea G. L. SRL prin apărători aleși R. V. și M. V., cu împuterniciri avocațiale la dosar, lipsă fiind intimatele părți civile A. A. A. S. și SC C. SA.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează depunerea la dosar, de către petentă a unei cereri de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Apărătorul ales ai contestatoarei solicită încuviințarea probei cu înscrisuri constând în poziția procesuală exprimată de A. A. A. S. în dosarul în care s-a pronunțat decizia contestată.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune acestei probe.

Curtea, după deliberare, încuviințează proba cu înscrisuri solicitată de contestatoare și o constată administrată prin depunerea acestor înscrisuri la dosar.

Apărătorul ales ai contestatoarei G. L. SRL, cu privire la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție arată că s-a mai formulat o sesizare a acestei instanțe cu privire la dispozițiile art.426 lit.a Cod de procedură penală, dar apreciază că sesizarea trebuie făcută și pentru *litera b* a articolului 426 Cod de procedură penală.

Solicită astfel suspendarea cauzei și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru motivele invocate în scris. În subsidiar, solicită suspendarea cauzei până când Înalta Curte de Casație și Justiție se pronunță asupra chestiunii legate de dispozițiile art.426 lit.a Cod de procedură penală. Consideră că sesizarea ICCJ trebuie făcută cu privire la întreg articolului 426 Cod de procedură penală, apreciind că nu numai procedura de citare ar trebui lămurită, în caz contrar s-ar încălca principiile de liber acces la justiție.

Solicită să se analizeze dacă în temeiul art.112 alin.1 lit.e Cod penal poate fi dispusă măsura de siguranță a confiscării speciale în raport cu mai multe situații. Solicită să se constate dacă poate fi dispusă măsura de siguranță a confiscării speciale față de terțe persoane fizice sau juridice care nu au legătură cu faptele penale deduse judecății, nu sunt părți în procesul penal și cu consecința aplicării măsurii asigurătorii prevăzute de art.249 Cod de procedură penală, dispunându-se măsuri asigurătorii cu privire la societăți la care inculpații sunt asociați, administratori sau acționari și s-ar ajunge ca aplicarea confiscării față de terțe persoane care nu au avut nicio calitate procesuală și nu au săvârșit fapte penale, potrivit art.107 Cod penal.

A doua întrebare este dacă poate fi dispusă măsura de siguranță a confiscării speciale față de persoana responsabilă civilmente, față de care s-a respins acțiunea civilă, iar confiscarea specială este o sancțiune de drept penal și nu o răspundere civilă.

A treia întrebare este dacă poate fi dispusă măsura de siguranță a confiscării speciale asupra sumelor de bani și nu doar a bunurilor în sens material?

A patra întrebare este dacă pot fi supuse confiscării speciale prejudiciile cauzate părții vătămate dacă s-a constituit parte civilă și nu a decedat fără succesori.

A cincea întrebare este dacă poate fi dispusă măsura de siguranță a confiscării speciale în condiții de solidaritate ori trebuie individualizată?

Solicită astfel admiterea cererii, suspendarea cauzei și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Al doilea apărător al contestatoarei G.L.SRL solicită a se avea în vedere dispozițiile art.476 alin.4 Cod de procedură penală și arată că sunt îndeplinite cerințele art.475 Cod de procedură penală pentru admiterea cererii formulate. Este de acord cu cele spuse de antevorbitorul său.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, ca inadmisibilă, având în vedere că nu există nicio chestiune de drept de a cărei soluționare sau dezlegare depinde soluționarea pe fond a prezentei cauze ce are ca obiect o contestație în anulare formulată de societate comercială care nu are calitatea de parte procesuală și poate fi titulara unei astfel de contestații în anulare, aspect ce derogă din dispozițiile art.427 alin.1 Cod de procedură penală. Arată că toate aspectele invocate nu pot constitui obiect sau motiv pentru care se poate formula o contestație în anulare, apreciind că remediul procesual pe care îl au părțile este contestația la executare, potrivit art.32 Cod de procedură penală unde se prevede că persoana împotriva căreia a fost instituit un sechestrul asigurător nu are calitatea de parte în sensul dispozițiilor legale și poate formula doar contestație la executare, atâta timp cât i-a fost vătămat un drept prin punerea în executare a unei hotărâri judecătorești. Solicită a se avea în vedere și jurisprudența CEDO care a stabilit că persoanele a

căror proprietate este confiscată trebuie să fi acorde în mod formal statului de parte. Arată că se urmărește o adăugare la textul de lege, iar societatea comercială are posibilitatea să invoce aceste chestiuni de drept în fașa unei instanțe care este investită cu o contestație la executare, cu atât mai mult cu cât temeiul contestației în anulare a fost cel prevăzut de art.426 lit.a Cod de procedură penală.

CURTEA,

Față de dispozițiile art.391 Cod de procedură penală,

DISPUNE:

Stabilește termen de pronunțare la data de 11.11.2015.
Pronunțată în ședință publică azi, 03.11.2015.

PREȘEDINTE

GREFIER

ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA 11.11.2015

Față de dispozițiile art.391 Cod de procedură penală,

DISPUNE:

Stabilește termen de pronunțare la 25.11.2015.
Pronunțată în ședință publică, azi, 11.11.2015.

PREȘEDINTE

GREFIER

DOSAR NR.4787/2/2015
(2857/2015)

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA A II A PENALĂ
ÎNCHIEIERE

Ședința din camera de consiliu de la 25.11.2015

PREȘEDINTE - L. C. N.

JUDECĂTOR - D. L.

GREFIER - S. N.

*** * * * ***

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă ÎCCJ - DIICOT – a fost reprezentat de procuror C. C.

Pe rol se află soluționarea contestației în anulare formulate de petenta G.L. SRL împotriva deciziei penale nr.862/A/08.06.2015 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a II-a Penală, în dosarul nr.28726./3/2006.

Dezbaterile au avut loc în ședința din data de 03.11.2015, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta decizie penală, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a stabilit termen de pronunțare la data de 11.11.2015 și apoi pentru astăzi, 25.11.2015, când în aceeași compunere a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 30.07.2015, sub nr.4787/2/2015, **petenta G. L. SRL** a formulat contestație în anulare împotriva deciziei penale nr.862/A din 08.06.2015 a Curții de Apel București – Secția a II-a penală, pronunțată în dosarul nr.28726./3/2006, cererea fiind întemeiată inițial pe dispozițiile art.426 lit.a C. pr. pen.

În motivarea contestației în anulare petenta a invocat, în esență, că pe rolul Curții de Apel București – Secția a II-a penală s-a aflat dosarul nr.28726./3/2006, care a avut ca obiect judecarea apelurilor declarate împotriva sentinței penale nr.2858 din 16.12.2014, pronunțate de Tribunalul București – Secția I-a penală, că nu a fost parte în cauză și nu are nicio legătură cu faptele deduse judecării.

Cu toate acestea – arată contestatoarea – împotriva sa au fost dispuse și inițiate proceduri de executare silită.

La data de 04.09.2015, contestatoarea a depus la dosarul cauzei un memoriu prin care aduce precizări și completări cererii inițiale.

La data de 27.10.2015, contestatoarea a depus la dosar cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care a solicitat rezolvarea următoarelor chestiuni de drept:

1. În aplicarea art. 427 al. 1 C. pr. pen. rap. la art. 426 lit. d din C. pr. pen., persoana fizică ori juridică ce nu a avut calitatea de parte în cursul procesului penal are calitatea procesuală să formuleze contestație în anulare în condițiile în care drepturile ori interesele sale au fost afectate printr-o măsură dispusă de instanța de apel prin hotărâre definitivă?

2. Dacă, în raport cu dispozițiile art. 2 alin. 1 și art. 107 alin. 2 C. pen., măsura de siguranță a confiscării speciale prevăzută de art. 112 alin. 1 lit. e) din Codul penal poate fi aplicată părții responsabile civilmente din cauza penală, față de care s-a respins acțiunea civilă exercitată în procesul penal?

3. Dacă în raport cu dispozițiile art. 2 alin. 1 din Codul penal, art. 107 alin. 2 din Codul penal și art. 66 și art. 66¹ din Legea nr.31/1990 se poate aplica măsura de siguranță a confiscării speciale asupra patrimoniilor societăților comerciale la care persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală are calitatea de asociat/acționar, administrator sau beneficiar real, societăți care nu au fost părți în cauză?

4. Dacă măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi aplicată în condiții de solidaritate pasivă ori trebuie individualizată?

La data de 03.11.2015, contestatoarea a depus la dosar precizări și completări la cererea anterioară solicitând sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile privind dezbaterea următoarelor chestiuni de drept:

I. În aplicarea art.427 alin.1 raportat la art.426 sau art.426 lit.b și d C. pr. pen., persoana fizică ori juridică ce nu a avut calitatea de parte în cursul procesului penal are calitatea procesuală să formuleze contestație în anulare în condițiile în care drepturile ori interesele sale au fost afectate printr-o măsură dispusă de instanța de apel prin hotărârea definitivă?

II. În temeiul art.112 alin.1 lit.e C. pen. poate fi dispusă măsura de siguranță a confiscării speciale în raport cu următoarele situații:

- față de terțe persoane fizice sau juridice care nu au legătură cu faptele penale deduse judecății și nu sunt părți în procesul penal, cu consecința aplicării măsurilor asigurătorii prevăzute de art.249 C.pr.pen.?

- față de persoana responsabilă civilmente față de care s-a respins acțiunea civilă exercitată în procesul penal, care nu a comis vreo faptă penală, iar confiscarea specială este o sancțiune de drept penal și nu o răspundere civilă?

- asupra sumelor de bani și nu doar a bunurilor în sens material?

- asupra prejudiciului cauzat părții vătămate prin infracțiuni, dacă aceasta s-a constituit parte civilă și nu a decedat fără succesori ori nu s-a dizolvat sau lichidat?

- în condiții de solidaritate ori trebuie individualizată?

La dosar au fost depuse: somația ANAF nr.90716 din 21.07.2015; titlul executoriu nr.90698/21.07.2015; adresa nr.1333280/22.07.2015 a Oficiului

Național al Registrului Comerțului; minuta deciziei penale nr.862/A/08.06.2015 a Curții de Apel București – Secția a II-a penală; contestația la executare formulată de ANAF (transmisă cu adresa nr.183438 din 14.08.2015) și decizia penală nr.1136/A/17.09.2015 a Curții de Apel București – Secția a II-a penală.

În esență, contestatoarea pretinde inițial că, deși nu a fost parte în această cauză penală, nu a fost citată și nu are nicio legătură cu faptele ce au format obiectul judecății, este supusă unor proceduri de executare silită privind confiscarea sumei de 162.993.337 lei.

Ulterior, face vorbire și de cazurile de contestație în anulare prev. de art.426 lit.b și d C. pr. pen., invocând măsurile pretins abuzive ale instanței de apel.

În legătură cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiției, Curtea reține că, potrivit art.475 C. pr. pen.: *„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”*.

Din analiza acestor dispoziții legale rezultă că sesizarea instanței supreme presupune întrunirea următoarelor condiții:

1) să existe un dosar pe rolul unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

Întrucât legea nu distinge, cauza respectivă se poate afla inclusiv în căile extraordinare de atac.

2) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective;

Acceptând posibilitatea apelării la acest mecanism menit să asigure o practică judiciară unitară inclusiv în căile extraordinare de atac, se impune concluzia că sintagma „soluționarea pe fond a cauzei” primește o interpretare largă, ce include atât fondul propriu-zis al cauzei respective (prin ipoteză, soluționat printr-o hotărâre definitivă, însă cu posibilitatea unei noi rezolvări în situația admiterii căii extraordinare de atac), cât și orice alte chestiuni ce țin de „fondul” acelei căi extraordinare de atac.

3) asupra problemei de drept respective *„Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii (în realitate, este vorba despre o decizie pronunțată într-un recurs în interesul legii – s.n.) și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare”*.

Analiza articolului 475 C. pr. pen. prilejuiește încă două observații, și anume: a) titular al dreptului de a solicita pronunțarea unei hotărâri prealabile este doar completul de judecată menționat mai sus;

În tăcerea legii, se poate aprecia că acel complet poate acționa din oficiu sau la cererea vreunei părți.

b) simpla întrunire a condițiilor de mai sus nu obligă completul de judecată să sesizeze instanța supremă, legea utilizând formula „*va putea solicita*” (și nu „*va solicita*”), ceea ce implică un drept de apreciere.

Evident că soluția – de sesizare sau de refuz de sesizare – nu trebuie să fie arbitrară, ci întemeiată pe argumente.

În cauza de față aceste condiții sunt îndeplinite sumativ, în sensul că:

1) pe rolul completului de judecată de față se află dosarul nr.4787/2/2015 având ca obiect contestația în anulare formulată de SC G. L. SRL împotriva deciziei penale nr.862/A/08.06.2015;

2) „*soluționarea pe fond a cauzei*” (în accepțiunea de mai sus) este condiționată de lămurirea mai multor chestiuni de drept, menționate în continuare.

Astfel, o **primă problemă de drept** care se pune este aceea dacă o persoană (juridică, în cauza de față) care nu a fost parte în apel și nu a fost citată, însă față de ea au fost luate măsuri prin decizia instanței de apel poate formula cerere de contestație în anulare, în condițiile în care art.427 alin.1 C. pr. pen. prevede: „*Contestația în anulare poate fi făcută de oricare dintre părți, de persoana vătămată sau de către procuror*” ?

Referitor la această chestiune, instanța ia act că prin încheierea din data de 20.10.2015, dată în dosarul nr.4796/2/2015, Curtea de Apel București – Secția a II-a penală a sesizat instanța supremă, astfel că nu se mai impune o nouă sesizare cu același obiect.

A **doua problemă de drept** – în strânsă legătură cu cea menționată anterior – este dacă, în aplicarea art.427 alin.1 raportat la art.426 lit.b și d C. pr. pen., persoana fizică sau persoana juridică care nu a avut calitatea de parte în procesul penal poate să formuleze contestație în anulare dacă drepturile ori interesele sale legitime au fost efectuate printr-o măsură dispusă de instanța de apel prin hotărârea definitivă?

De rezolvarea acestei chestiuni depinde soluționarea „*fondului*” cauzei, în sensul că, dacă acea persoană nu are legitimare procesuală activă contestația în anulare va fi respinsă ca inadmisibilă; în caz contrar, dacă sunt îndeplinite și celelalte condiții ce formează obiectul examinării admisibilității în principiu, se va trece la judecarea contestației în anulare.

În opinia instanței, cu privire la acest aspect două sunt interpretările posibile, și anume:

1. Dispozițiile art.427 alin.1 C. pr. pen. sunt de strictă interpretare și atunci o contestație în anulare poate fi făcută doar de către părți, persoana vătămată sau procuror. Termenul „*părți*” are înțelesul din art.32 alin.2 C. pr.

pen., având această calitate: inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente.

Această primă variantă poate suscita discuții sub aspectul constituționalității cel puțin din perspectiva egalității în drepturi și al liberului acces la justiție.

2. Sintagma „*oricare dintre părți*” din conținutul art.427 alin.1 C. pr. pen. nu trebuie raportată strict doar la art.32 alin.2 din același cod, ci și la art.409 alin.1 C. pr. pen., care conferă legitimare procesuală activă la apel unei categorii extinse, ce include: procurorul; inculpatul; partea civilă; persoana vătămată; martorul; expertul, interpretul și avocatul; orice **persoană fizică ori juridică ale cărei drepturi legitime au fost vătămate nemijlocit printr-o măsură sau printr-un act al instanței.**

Curtea apreciază că până la o eventuală intervenție legislativă sau o decizie a Curții Constituționale această a doua interpretare ar trebui să fie acceptată, de vreme ce, potrivit art.1 alin.2 C. pr. pen., scopul normelor de procedură este acela de a urmări „*(...) asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal, astfel încât să fie respectate prevederile Constituției, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte*”.

Prin urmare, nu doar drepturile părților, ci și ale „*celorlalți participanți în procesul penal*” trebuie să se bucure de protecția conferită de lege.

La fel ca și în cazul apelului, și la contestația în anulare limitele exercitării căii de atac sunt dependente de poziția procesuală a participantului respectiv. O spune expres art.409 alin.1 C. pr. pen. (în cazul apelului) și se deduce din coroborarea dispozițiilor art.427 alin.1 și art.426 C. pr. pen. (în cazul contestației în anulare).

Cele două chestiuni – posibilitatea de a exercita o cale de atac și limitele acestui exercițiu – nu trebuie confundate, întrucât doar pentru cineva care are dreptul să atace o hotărâre judecătorească se pune problema aspectelor pe care le poate invoca.

În speța de față discuția poartă asupra cazurilor de contestație prev. de art.426 lit.a, b și d C. pr. pen. și vizează pretinsa necitare, eventuala existență a unei cauze de încetare a procesului penal și pretinsa compunerea greșită a instanței ori existența unui caz de incompatibilitate. În toate aceste situații, cel ce se pretinde vătămat în drepturile sale este interesat să invoce aceste cazuri, cu mențiunea specială că, în cazul prevăzut de art.426 lit.b C. pr. pen. (care îl vizează în principal pe inculpat), acest interes derivă din soluția ce se pronunță cu privire la latura civilă în conformitate cu art.25 alin.5 C. pr. pen.

În ipoteza în care se va statua în sensul existenței dreptului de a formula contestație în anulare pentru persoana de mai sus și se va constata că sunt îndeplinite toate condițiile pentru admiterea în principiu a contestației în anulare,

în etapa judecării propriu-zise, în măsura în care se va aprecia că este întemeiată cererea și se va face aplicarea dispozițiilor art.432 alin.1 C. pr. pen., se pune **o a treia problemă de drept**, ce vizează fondul cauzei cu ocazia rejudecării, respectiv dacă în aplicarea art.112 alin.1 lit.e C. pen., măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi dispusă în raport cu următoarele situații:

a) - față de terțe persoane fizice sau persoane juridice care nu sunt părți în procesul penal, cu consecința aplicării măsurilor asigurătorii prev. de art.249 Cod proc.pen.?

b) - față de persoana responsabilă civilmente în raport de care s-a respins acțiunea civilă exercitată în procesul penal?

c) - asupra sumelor de bani sau a bunurilor în sens material?

d) - asupra prejudiciului cauzat persoanei vătămate, dacă aceasta s-a constituit parte civilă și nu a decedat ori, după caz, nu a fost dizolvată și lichidată?

Dezlegarea acestor chestiuni de drept este necesară motivat de faptul că, în cauza de față, în apel, s-a respins, ca neîntemeiată, acțiunea civilă promovată de partea civilă SC C. O. SA și în temeiul art.112 alin.1 lit.e C. pen. s-a confiscat de la inculpatul T.O. L. și de la partea responsabilă civilmente SC T. SA, de la inculpatul I. M. A. și de la părțile responsabile civilmente SC B. T. IMPEX SRL și SC B. T. INVEST SRL și de la inculpații D. C. și B. M. suma de 162.993.336,8 lei, „care nu servește despăgubiri persoanei vătămate SC C. SA, la care se adaugă majorările și penalitățile aferente calculate potrivit legislației fiscale în vigoare, de la data producerii prejudiciului și până la data executării integrale a plății”.

În legătură cu aceste chestiuni, Curtea constată că, potrivit art.112 alin.1 lit.e C. pen., sunt supuse confiscării speciale „e) bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzută de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia”.

Confiscarea specială este calificată de art.108 lit.d C. pen. drept o „măsură de siguranță”, care se ia – potrivit art.107 alin.2 C. pen. – „față de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată” și al cărei scop este „înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală” (art.107 alin.1 C. pen.).

Sensul de drept comun al termenului „bunuri” este dat de art.535 C. civil, care arată că „Sunt bunuri lucrurile, corporale sau necorporale, care constituie obiectul unui drept patrimonial”.

Se mai constată că art.112 C. pen. operează cu două noțiuni: „bunuri” și „bani”.

Prin urmare, în accepția art.112 C. pen., „bunul” nu include și „banii”, confiscarea echivalentului bănesc al bunurilor realizându-se în condițiile prevăzute de acest articol de lege.

În context, prezintă relevanță și dispozițiile art.249 C. pr. pen., potrivit cărora:

„(1) Procurorul, în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, în procedura de cameră preliminară ori în cursul judecății, poate lua măsuri asigurătorii, prin ordonanță sau, după caz, prin încheiere motivată, pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ori care pot servi la garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune.

(2) Măsurile asigurătorii constau în indisponibilizarea unor bunuri mobile sau imobile, prin instituirea unui sechestru asupra acestora.

(3) Măsurile asigurătorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii se pot lua numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului.

(4) Măsurile asigurătorii în vederea confiscării speciale sau confiscării extinse se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului ori ale altor persoane în proprietatea sau posesia cărora se află bunurile ce urmează a fi confiscate.

(5) Măsurile asigurătorii în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune și pentru garantarea executării cheltuielilor judiciare se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente, până la concurența valorii probabile a acestora.

(6) Măsurile asigurătorii prevăzute la alin. (5) se pot lua, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară și al judecății, și la cererea părții civile. Măsurile asigurătorii luate din oficiu de către organele judiciare prevăzute la alin. (1) pot folosi și părții civile.

(7) Măsurile asigurătorii luate în condițiile alin. (1) sunt obligatorii în cazul în care persoana vătămată este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă.

(8) Nu pot fi sechestrate bunuri care aparțin unei autorități sau instituții publice ori unei alte persoane de drept public și nici bunurile exceptate de lege.”

Din aceste dispoziții procedurale rezultă că măsurile asigurării „constau în indisponibilizarea unor bunuri mobile sau imobile, prin instituirea unui sechestru asupra acestora”, că ele se iau „pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire” a următoarelor categorii:

- a) bunuri care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse;
- b) bunuri care pot servi la garantarea executării pedepsei amenzii;
- c) bunuri care pot servi la garantarea executării cheltuielilor judiciare;
- d) bunuri care pot servi la garantarea pagubei produse prin infracțiune.

În primul caz menționat mai sus, măsurile asigurătorii „se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului ori ale altor persoane în proprietatea sau posesia cărora se află bunurile ce urmează a fi confiscate”, în vreme ce, în

cazul secund, măsurile asigurătorii „se pot lua numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului”.

În ultimele două situații, măsurile asigurătorii „se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente”.

Dispozițiile menționate mai sus dau conținut unor instituții juridice de naturi diferite, respectiv o instituție de drept material (substanțial) – în cazul confiscării speciale reglementate de art.112 C. pen.; o instituție de drept procesual – măsura procesuală a sechestrului asigurător – în cazul art.249 C. pr. pen.

Alineatul 1 al art.249 C. pr. pen. instituie **posibilitatea** și nu **obligția** organului judiciar competent de a lua măsura asigurătorie.

Pe de altă parte, împrejurarea că art.249 alin.4 din același cod îngăduie, în ipoteza eventualității confiscării speciale, luarea măsurii asigurătorii și asupra „bunurilor altor persoane” nu poate face abstracție de faptul că aceste „alte persoane” sunt precizate de lege ca fiind cele „în proprietatea cărora se află bunurile ce urmează a fi confiscate”. Partea finală a acestei dispoziții procedurale trimite la instituția de drept material a confiscării speciale, care – după cum s-a arătat mai sus – prevede că de principiu orice măsură de siguranță (deci inclusiv confiscarea) „se ia față de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată”.

Pentru cazul prevăzut de art.112 lit.e C. pen. sunt de reținut și prevederile alin.5 și alin.6 din același articol, potrivit cărora, dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența acestora, fiind supuse confiscării inclusiv „bunurile și banii obținuți din exploatarea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea”.

Din cele ce preced rezultă că măsura asigurătorie în ipoteza expusă mai sus poate fi luată doar asupra bunurilor ce pot fi supuse confiscării speciale, astfel cum aceasta este reglementată de normele juridice evocate anterior.

O problemă distinctă este aceea în care persoana vătămată (care ființează) s-a constituit parte civilă, solicitând obligarea la despăgubiri a inculpatului și a părții responsabile civilmente, însă instanța a constatat că acțiunea civilă este neîntemeiată și a respins-o ca atare, dispunând în același timp confiscarea specială în temeiul art.112 lit.e C. pen., a sumei de bani pretinse cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. Potrivit acestei prevederi legale, confiscarea specială are ca obiect „bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzută de legea penală” doar dacă:

- a) bunurile respective nu sunt restituite persoanei vătămate;
- b) bunurile respective nu servesc la despăgubirea acesteia.

În fine, cea de a **patra problemă de drept** ce vizează fondul cauzei în ipoteza rejudecării este aceea dacă, în aplicarea art.112 alin.1 lit.e C. pen., măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi dispusă în condiții de solidaritate ori trebuie individualizată?

Această întrebare este generată de împrejurarea că instanța de apel a dispus, în temeiul art.112 lit.e C. pen., confiscarea aceleiași sume de bani, stabilită global – respectiv 162.993.336,80 lei – de la patru inculpați și de la trei părți responsabile civilmente.

Drept urmare, organul de executare a declanșat procedura de executare silită pentru întreaga sumă de bani, inclusiv asupra contestatoarei din prezenta cauză, respectiv SC G. L. SRL, în considerarea faptului că partea responsabilă civilmente SC T. SA are calitatea de asociat la SC G. L. SRL.

Deși instanța de apel nu o spune expres, formularea uzitată conduce la concluzia solidarității, în pofida faptului că dreptul comun aplicabil în materie (respectiv art.1421 și urm. Cod civil) prevede solidaritatea doar ca excepție, „în lipsă de stipulație contrară” (art.1426 alin.2 Cod civil).

Conținutul dispozițiilor legale sus-menționate generează interpretări diferite – aspect probat prin cele arătate – ceea ce justifică demersul de față, respectiv sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru rezolvarea chestiunilor de drept precizate.

În consecință, Curtea, în temeiul art.475 și art.476 Cod proc.pen., va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a se pronunța asupra următoarelor chestiuni de drept:

1. În aplicarea art.427 alin.1 rap.la art.426 lit.b și d Cod proc.pen., persoana fizică sau persoana juridică care nu a avut calitatea de parte în procesul penal poate să formuleze contestație în anulare dacă drepturile ori interesele sale legitime au fost afectate printr-o măsură dispusă de instanța de apel prin hotărâre definitivă?

2. În aplicarea art.112 alin.1 lit.e Cod penal, măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi dispusă în raport cu următoarele situații:

a) - față de terțe persoane fizice sau persoane juridice care nu sunt părți în procesul penal, cu consecința aplicării măsurilor asigurătorii prev.de art.249 Cod proc.pen.?

b) - față de persoana responsabilă civilmente în raport de care s-a respins acțiunea civilă exercitată în procesul penal?

c) - asupra sumelor de bani sau a bunurilor în sens material?

d) - asupra prejudiciului cauzat persoanei vătămate, dacă aceasta s-a constituit parte civilă și nu a decedat ori, după caz, nu a fost dizolvată și lichidată?

3. În aplicarea art.112 alin.1 lit.e Cod pen., măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi dispusă în condiții de solidaritate ori trebuie individualizată?

În temeiul art.476 alin.2 Cod proc.pen., se va suspenda judecarea cauzei până la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept menționate.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII**

DISPUNE

În temeiul art.475 și art.476 Cod proc.pen., sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a se pronunța asupra următoarelor chestiuni de drept:

1. În aplicarea art.427 alin.1 rap.la art.426 lit.b și d Cod proc.pen., persoana fizică sau persoana juridică care nu a avut calitatea de parte în procesul penal poate să formuleze contestație în anulare dacă drepturile ori interesele sale legitime au fost afectate printr-o măsură dispusă de instanța de apel prin hotărâre definitivă?

2. În aplicarea art.112 alin.1 lit.e Cod penal, măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi dispusă în raport cu următoarele situații:

a) - față de față de terțe persoane fizice sau persoane juridice care nu sunt părți în procesul penal,cu consecința aplicării măsurilor asigurătorii prev.de art.249 Cod proc.pen.;

b) - față de persoana responsabilă civilmente în raport de care s-a respins acțiunea civilă exercitată în procesul penal?

c) - asupra sumelor de bani sau numai a bunurilor în sens material?

d) - asupra prejudiciului cauzat persoanei vătămate,dacă aceasta s-a constituit parte civilă și nu a decedat ori, după caz,nu a fost dizolvată și lichidată?

3. În aplicarea art.112 alin.1 lit.e Cod pen., măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi dispusă în condiții de solidaritate ori trebuie individualizată?

În temeiul art.476 alin.2 Cod proc.pen., suspendă judecarea cauzei până la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept menționate.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, azi 25.11.2015.

PREȘEDINTE,
L. C. N.

JUDECĂTOR,
D. L.

GREFIER,
S. N.